

**UCHWAŁA NR L/327/2023
RADY GMINY MORZESZCZYN**

z dnia 20 grudnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Morzeszczyn na lata 2024-2025.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40; zm.: poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688), art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i 2a oraz ust 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) **Rada Gminy Morzeszczyn uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Morzeszczyn na lata 2024 – 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Morzeszczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024r. i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Bandźmiera

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Morzeszczyn na lata 2024 - 2025.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Morzeszczyn na lata 2024 - 2025, zwany dalej „Programem”, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939). Program dostosowany jest do specyfiki problemów w gminie Morzeszczyn uwzględniając lokalne możliwości. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym na terenie gminy Morzeszczyn. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień, oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują. Cele programu są spójne z celami zapisanymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

I. DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE MORZESZCZYN

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Używanie alkoholu i narkotyków powoduje duże szkody zdrowotne i społeczne u osób uzależnionych, a także destrukcyjnie wpływa na jej najbliższe otoczenie tj. przemoc w rodzinie, rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich dzieci, bezrobocie, zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość. Szczególnie ważne jest zatem podejmowanie działań w zakresie redukcji szkód wynikających z nadużywania substancji psychoaktywnych, już na poziomie lokalnym.

Na potrzeby Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 roku została przeprowadzona „Diagnoza problemów

społecznych”, której celem było zobrazowanie skali problemów społecznych w gminie Morzeszczyn. Przygotowana diagnoza pozwala na odpowiednie zaplanowanie działań profilaktycznych, informacyjno – edukacyjnych, terapeutycznych, itp. dostosowane do zaobserwowanych problemów. Celem badania było przedstawienie aktualnych problemów występujących w środowisku lokalnym takich jak: uzależnienie od alkoholu, narkotyków, papierosów, e-papierosów oraz problemów przemocy i cyberprzemocy, nadmiernego korzystania z Internetu, a także działań profilaktycznych w odniesieniu do opinii dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży oraz osób pracujących w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. Badania zostały przeprowadzone wśród mieszkańców gminy Morzeszczyn, dzieci i młodzieży oraz właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Badania były przeprowadzone od marca do kwietnia 2021r. i wzięło w nich udział łącznie 246 osób, w tym:

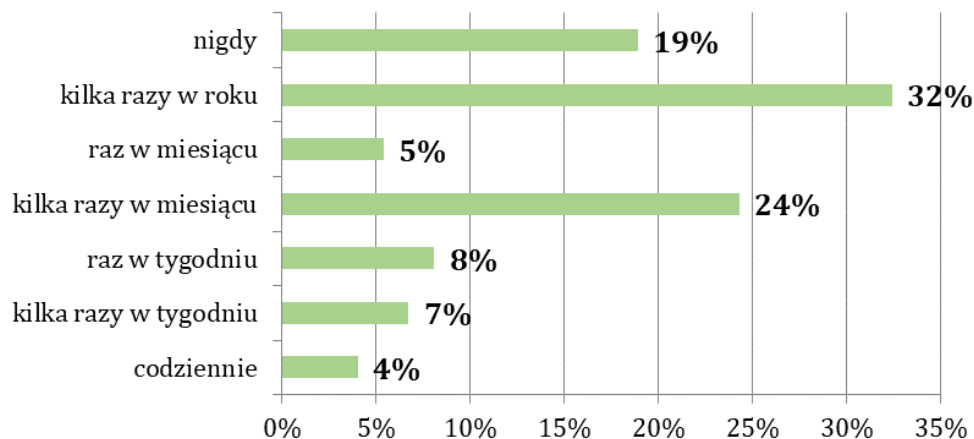
- dorośli mieszkańcy gminy Morzeszczyn – 74 osoby,
- uczniowie – 162 osoby,
- sprzedawcy napojów alkoholowych – 10 osób

1. Badania przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców gminy Morzeszczyn

1.1. Problem alkoholowy

Alkohol jest najbardziej popularnym środkiem psychoaktywnym, dostępnym legalnie. Z przeprowadzonego badania wynika, iż do codziennego picia przyznało się 4% mieszkańców, 7% sięga po alkohol kilka razy w tygodniu, 8% respondentów - raz w tygodniu, 24% - kilka razy w miesiącu, 5% - raz w miesiącu, natomiast 32% - kilka razy w roku. Abstynencję zadeklarowało 19% mieszkańców.

Wykres 1. Jak często spożywa Pan/i alkohol?

Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Morzeszczyn

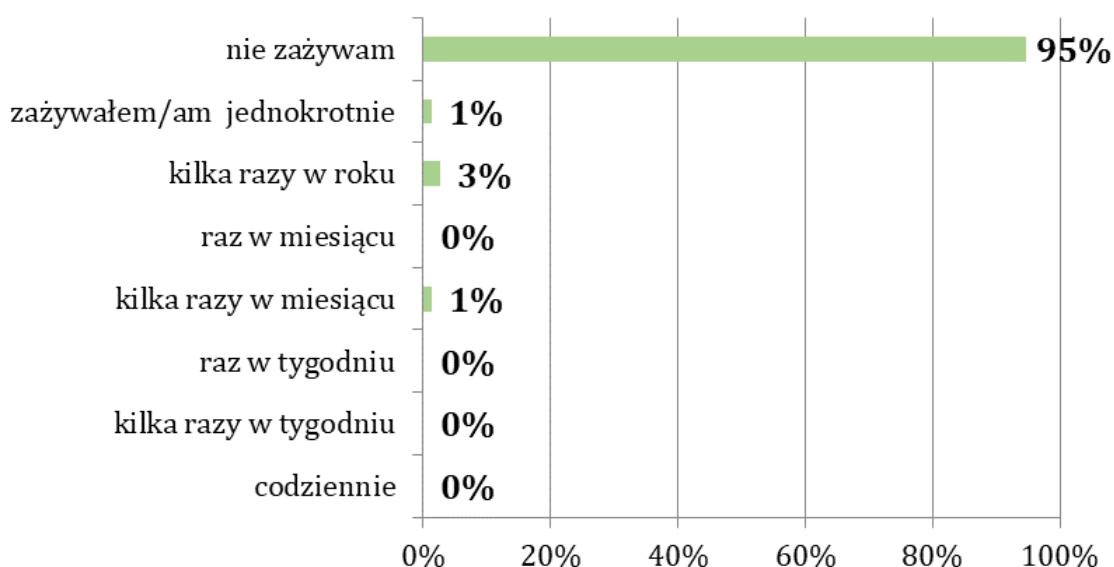
Ponadto z zebranego materiału badawczego wynika, że część mieszkańców Gminy wykonywało swoje obowiązki służbowe pod wpływem alkoholu. Do takiego zachowania przyznało się 15% respondentów (*spośród tych, którzy spożywają alkohol, tj. 60 osób*), przy czym żadnemu z ankietowanych nie zdarza się to często. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że do kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu przyznało się 9% respondentów (*spośród ankietowanych spożywających alkohol, tj. 60 osób*). Niepokojące jest również to, że co trzeci ankietowany był świadkiem sytuacji prowadzenia pojazdu przez osobę znajdującą się pod wpływem alkoholu (31%), co może wskazywać na występowanie na terenie Gminy problemów w tym zakresie.

Kolejne pytanie dotyczyło tematyki FAS. Badania wykazały, że 3% respondentów nie ma świadomości na temat szkodliwości picia alkoholu w ciąży na rozwój dziecka, a kolejne 3% sądzi, że nie ma to żadnego wpływu. Warto zwrócić uwagę na to, że świadkiem spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na terenie swojej miejscowości w ciągu ostatnich 12 miesięcy był średnio co czwarty respondent, tj. 24%.

1.2. Narkotyki

Przeprowadzone badania pokazują również jak wygląda sytuacja z narkotykami, dopalaczami lub innych środkami psychoaktywnymi przez dorosłych mieszkańców Gminy. Sięgnięcie po tego typu substancje zadeklarowało 5% badanych, w tym 1% zażywało je jednokrotnie, kolejne 1% kilka razy w miesiącu, a 3% kilka razy w roku. Żaden z respondentów nie przyznał, że zażywa środki psychoaktywne raz/kilka razy w tygodniu, czy codziennie.

Wykres 2. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)?

Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Morzeszczyn

Badania wykazały, iż problem nadmiernego zażywania substancji psychoaktywnych nie dotyczy żadnego z dorosłych mieszkańców – żaden z nich nie zadeklarował sięgania po narkotyki kilka razy w tygodniu lub codziennie. Wyniki badania ankietowego pokazały, iż respondenci sięgali po marihuanę oraz amfetaminę. Ważnym wnioskiem z badania jest fakt, że wszyscy mieszkańcy zdają sobie sprawę ze szkodliwości narkotyków i dopalaczy dla zdrowia.

1.3.Przemoc

Analiza wyników badan przeprowadzonego pod kątem przemocy w rodzinie pozwala stwierdzić, iż problem ten nie dotyczy bezpośrednio żadnego z dorosłych mieszkańców Gminy Morzeszczyn – żaden z badanych nie wskazał, iż problem przemocy występuje w ich domu. Następnie badanie przeprowadzono pod kątem stosowania kar fizycznych wobec dzieci, pozwala zauważyć, że średnio co piąty mieszkaniec biorący udział w badaniu nie wie, czy jest to dobra metoda wychowawcza, czy też nie lub ma do niej pozytywny stosunek (21%).

2. Badania przeprowadzone wśród młodzieży

Realizowane na przestrzeni lat badania wśród dzieci i młodzieży wskazują na to, że **alkohol** jest jedną z najbardziej rozpowszechnionych substancji psychoaktywnych używanych przez młodych ludzi - sięgano po niego częściej niż po papierosy czy narkotyki. Niepokojące jest to, że picie alkoholu w młodym wieku jest szczególnie szkodliwe - może zaburzyć dalszy rozwój fizyczny i psychiczny nastolatków, osłabić funkcje poznawcze, takie jak pamięć czy koncentracja, a uszkodzenia mózgu spowodowane alkoholem bywają trwałe, utrudniając jego pracę także w dorosłości¹. Powodów sięgania po alkohol przez dzieci i młodzież jest wiele, między innymi przyzwolenie ze strony rodziców, nieprawidłowe relacje rodzinne, łatwa dostępność, presja rówieśników, nieumiejętność radzenia sobie z problemami, czy też chęć ośmielenia się w kontaktach z rówieśnikami. Alkohol – zwłaszcza piwo – w wielu przypadkach stał się nieodłączną częścią zabaw, dyskotek, spotkań towarzyskich lub imprez sportowych². Spożywanie alkoholu przez dzieci i młodzież nie tylko zwiększa ryzyko wystąpienia problemów zdrowotnych, ale także podejmowania innych zachowań ryzykownych, czy też

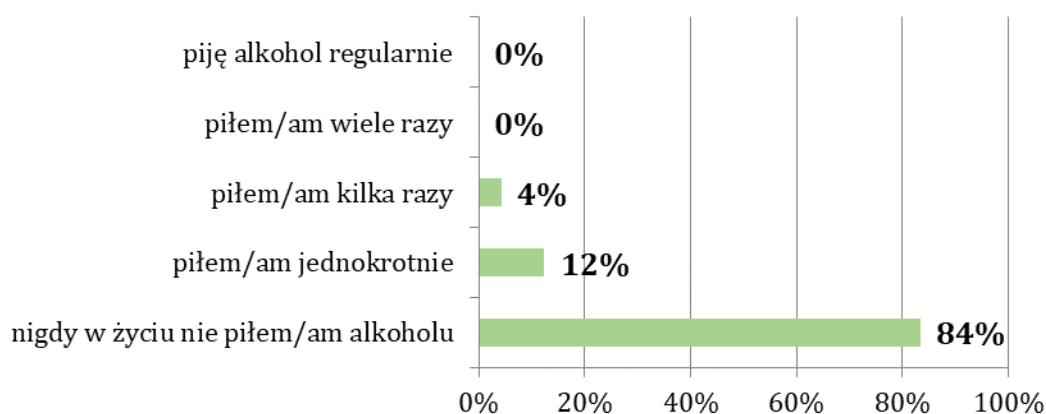
¹ *Jak rozmawiać dzieckiem o alkoholu?*, Przewodnik dla rodziców, Trzymaj Pion.

² *Zachowania ryzykowne nastolatków*, koncepcja: Jędrzejko Z. M, Sieroń B. R., Oficyna Wydawnicza ASPRA JR, Warszawa-Milanówek 2017.

zagrożeń rozwoju osobistego (zaniedbywanie obowiązków szkolnych, konflikty z prawem, rodzicami, utrata zainteresowań).

Pierwsze z pytań skierowanych do uczniów, odnosiło się do częstotliwości spożywania przez młodych mieszkańców Gminy alkoholu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że kontakt z nim miał średnio co szósty uczeń, tj. 16%. W grupie osób, które zadeklarowały sięgnięcie po alkohol, 4% stanowią uczniowie, którzy spożywali go kilka razy, a 12% to ankietowani, którzy pili go tylko raz. Żaden z badanych nie pił alkoholu wiele razy, ani regularnie.

Wykres 3. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol?

Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Morzeszczyn

Z przeprowadzonego badania dowiadujemy się również, że spośród uczniów, którzy pili alkohol, część spożywała go jednokrotnie (12%) lub kilka razy (4%). Do wielokrotnego spożywania alkoholu nie przyznał się żaden z ankietowanych. Pozytywne jest to, że ani jeden respondent nie zadeklarował sięgnięcia po alkohol więcej niż 2 razy w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie.

Z przeprowadzonego badania wyłania się obraz wczesnej inicjacji alkoholowej, 67% ankietowanych przyznało, że sięgnęło po alkohol w wieku 11-13 lat (*spośród tych, którzy spożywali alkohol*), a 11% miało wówczas mniej niż 10 lat.

Najpopularniejszym wśród uczniów rodzajem spożywanego alkoholu okazało się piwo – piło je większość badanych (72% *spośród tych, którzy spożywali alkohol*). Na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia znalazł się szampan – spożywał go co trzeci ankietowany mający za sobą inicjację alkoholową.

Przeprowadzone badanie pozwoliło zweryfikować również okoliczności otrzymania/ zdobycia alkoholu przez uczniów. Z deklaracji ankietowanych wynika, że większość młodych mieszkańców Gminy miała kontakt z alkoholem, ponieważ została nim poczęstowana przez inne osoby (70%), albo dostała go do spróbowania od rodziców (11%).

Analizując odpowiedzi uczniów z Gminy Morzeszczyn można stwierdzić, że alkohol jest łatwo dostępny dla respondentów – co czwarty uczeń przyznał bowiem, że nie miałby trudności w zdobyciu alkoholu na terenie swojej miejscowości (28%).

Na podstawie deklaracji badanych uczniów możemy stwierdzić, że co szósty respondent nie ma świadomości na temat szkodliwości alkoholu – 18% ankietowanych uznaje go za mało szkodliwy, nieszkodliwy lub przyznają, iż nie mają na ten temat żadnej wiedzy. Jednocześnie z uzyskanych danych widzimy, że alkohol jest przez uczniów postrzegany jako mniej szkodliwy niż papierosy, dopalacze i narkotyki, a bardziej niż e-papierosy.

2.1. Narkotyki wśród młodzieży.

Następny z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył zażywania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych przez uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Morzeszczyn. W celu dogłębnej analizy tego problemu respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Jak wynika z zebranych danych - żaden ankietowany nie zażywał wyżej wymienionych substancji. W kwestii dostępności narkotyków i dopalaczy w środowisku lokalnym uczniów, wyniki kształtują się na zadowalającym poziomie – tylko 3% uznaje dopalacze i narkotyki, za łatwo dostępne w swojej miejscowości.

W opinii uczniów narkotyki są nieco bardziej szkodliwe dla zdrowia (94%) niż dopalacze (93%).

2.2. Uzależnienia behawioralne

Uzależnienie behawioralne (czynnościowe) to nowa grupa uzależnień. Jest to zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia.

Przykłady uzależnień behawioralnych to patologiczny hazard, zakupoholizm, pracoholizm, uzależnienie od komputera/sieci internetowej, od telefonu komputerowego, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, kompulsywne objadanie się.

Z przeprowadzonych badań wynika, że

- z internetu korzystają wszyscy młodzi mieszkańcy Gminy,
- bardzo duże ilości czasu, tj. powyżej 6 godzin dziennie, poświęca na korzystanie z internetu 21% uczniów,

- do kłamania w celu ukrycia prawdziwej ilości czasu spędzanego na korzystaniu z internetu przyznało się 32% badanych, w tym 1% robiło to bardzo często.

Warto zwrócić uwagę na temat ich doświadczeń związanych z internetem – wyniki są dosyć niepokojące: próbuje bezskutecznie ograniczyć czas spędzany na korzystaniu z internetu bardzo często 8% ankietowanych, najbliższe osoby zarzucają zbyt częste spędzanie czasu na korzystaniu z internetu bardzo często 8% badanych, a późno w nocy nie śpi, bo korzysta z internetu bardzo często 11% badanych. Najczęstszą formą korzystania z Internetu jest kontakt ze znajomymi, nauka oraz słuchanie muzyki.

3. Dane dotyczące zjawiska problemów alkoholowych w gminie Morzeszczyn:

3.1. Działalność Komisariatu Policji w Gniewie na terenie gminy Morzeszczyn.

Komisariat Policji	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Spożywanie i usiłowanie spożycia alkoholu w miejscach publicznych - mandaty	125	21	45
Kierowanie pojazdem w stanie po użyciu alkoholu i w stanie nietrzeźwości	7	4	4
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	3	18	20
Liczba osób zatrzymanych za posiadanie narkotyków	1	0	0

Źródło: dane z Komisariatu Policji w Gniewie

3.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Morzeszczynie.

W rodzinach z problemem alkoholowym akty przemocy fizycznej i psychicznej występują częściej niż w rodzinach, gdzie nie ma alkoholu. Alkohol w rodzinach należy traktować jako czynnik ryzyka pojawienia się przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarne	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Liczba rodzin wobec, których wszczęto procedurę „Niebieska Karta”	5	8	15
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”	7	10	18

Źródło: dane z Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Morzeszczynie

3.3. Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morzeszczynie.

Rodziny objęte pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morzeszczynie z powodu alkoholizmu lub zagrożonych alkoholizmem w rodzinie.

GOPS w Morzeszczynie	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Liczba rodzin, które korzystały z pomocy materialnej z GOPS w Morzeszczynie	93	90	91
Liczba rodzin, które korzystały z pomocy materialnej z GOPS z Morzeszczyna z powodu alkoholizmu lub zagrożonych alkoholizmem	20	23	19

Źródło: dane z GOPS w Morzeszczynie

3.4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morzeszczynie.

GKRPA w Morzeszczynie	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Liczba wniosków o wszczęcie procedury o przymusowe leczenie odwykowe	2	19	16
Liczba prowadzonych spraw o przymusowe leczenie odwykowe	16	23	29

Źródło: dane z GKRPA w Morzeszczynie

Osoby figurujące w rejestrze GKRPA w Morzeszczynie zgłoszone zostały przez: członków rodzin, policję, pracowników socjalnych GOPS, kuratora, Zespołu Interdyscyplinarnego celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

W ramach środków GKRPA przyjmuje psycholog.

GKRPA	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Liczba osób korzystająca z usług psychologiczno - poradniczych	36	57	48

Źródło: dane z GKRPA w Morzeszczynie

II. ADRESACI PROGRAMU

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu oraz innymi uzależnieniami dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Morzeszczyn, w szczególności do:

- dzieci, młodzieży, rodziców, rodzin osób z problemem alkoholowym, osób pijących nadmiernie, w tym uzależnionych od alkoholu, współuzależnione, zagrożone uzależnieniami, ofiary i sprawcy przemocy,

- jednostek zajmujących się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniem,
- placówek oświatowych oraz do wszystkich, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym,
- sprzedawcy napojów alkoholowych.

III. PODSTAWOWE CELE PROGRAMU

Celem głównym programu jest zapobieganie i ograniczenie występowania problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, problemów związanych bezpośrednio z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Cel główny będzie realizowany w następujących obszarach:

1. **Profilaktyki uniwersalnej** – ukierunkowana na całą populację (dzieci, młodzież, osoby dorosłe bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych).
2. **Profilaktyki selektywnej** – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
3. **Profilaktyki wskazującej** – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryterium diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia.
4. **Terapii** - obejmującą osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.
5. **Rehabilitacji** – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień określone w Narodowym Programie Zdrowia.

IV. ZADANIA PROGRAMU

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i środków odurzających, poprzez:

- a) działalność edukacyjna, informacyjna w zakresie problematyki uzależnień (ulotki, plakaty itp.)
- b) poszukiwanie możliwości podjęcia bezpłatnego leczenia, pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i profilaktycznej osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz zagrożonym alkoholizmem i środkami odurzającymi – współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień,
- c) finansowanie sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wydawanych przez biegłych sądowych oraz pokrywanie opłat sądowych w sprawach o zobowiązanie do przymusowego leczenia odwykowego,

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba ulotek profilaktycznych,
- liczba osób skierowanych na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Termin realizacji

Zadania realizowane będą w ciągu całego roku 2024 i 2025.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

- a) usługi psychologiczno - poradnicze dla mieszkańców gminy Morzeszczyn,
- b) współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji członków rodzin z problemem uzależnienia (Poradnie Odwykowe, Szpital Psychiatryczny),
- c) szkolenia dla członków GKRPA w celu podnoszenia kompetencji w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- d) szkolenia dla nauczycieli, kadry pedagogicznej, pracowników GOPS w Morzeszczynie, policji oraz innych osób pracujących i zaangażowanych w rozwiązywanie problemów uzależnienia, w tym przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- e) współpraca z odpowiednimi służbami i instytucjami prowadzącymi interwencje wobec przemocy w rodzinie (Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policją)
- f) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczenia odwykowego.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba osób, którym udzielono porady psychologiczno – poradniczej,
- liczba osób przeszkolonych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba zaangażowanych podmiotów w związku z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- liczba osób skierowanych do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Termin realizacji

Zadania realizowane będą w ciągu całego roku 2024 i 2025r.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, poprzez:

- a) działalność edukacyjna, informacyjna w zakresie problematyki uzależnień (ulotki, plakaty itp.)
- b) współpraca z dyrektorami szkół oraz pedagogiem szkolnym oraz w zakresie zapotrzebowania na działania profilaktyczne w szkole,
- c) pokrywanie kosztów za zrealizowane programy profilaktyczne w szkołach i poza gminą Morzeszczyń dla dzieci i młodzieży (warsztaty, pogadanki, spektakle, teatryki i inne programy, w tym rekomendowane),
- d) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
- e) organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniami (wyjazdy/ kolonie/ zajęcia pozalekcyjne),
- f) konkursy i zawody profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- g) szkolenia w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym dla nauczycieli, kadry pedagogicznej, pracowników GOPS w Morzeszczyń, policji oraz innych osób pracujących i zaangażowanych w rozwiązywanie problemów uzależnienia.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych oraz liczba odbiorców,
- liczba udzielonych porad sprzedawcom napojów alkoholowych,
- liczba dzieci i młodzieży korzystających z wyjazdów/kolonii/ zajęć pozalekcyjnych.

Termin realizacji

Zadania realizowane będą w ciągu całego roku 2024 i 2025.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii, poprzez:

- a) stała współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, prokuraturą, pedagogami szkolnymi, Powiatowym Urzędem Pracy, placówkami leczenia uzależnień, kuratorami sądowymi w celu podnoszenia skuteczności działań związanych z rozwiązaniem problemów alkoholowych i narkomanii,
- b) przekazanie dotacji na realizację zadań publicznych w zakresie zdrowia publicznego po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert,
- c) podnoszenie kwalifikacji członków GKRPA w Morzeszczynie.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba podmiotów współpracujących w ramach realizacji Programu,
- ilość działań zrealizowanych w ramach dotacji,
- liczba szkoleń dla członków Komisji oraz liczba przeszkolonych osób.

Termin realizacji

Zadania realizowane będą w ciągu całego roku 2024 i 2025.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, poprzez;

- a) podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem z art. 13¹ art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- b) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- c) realizacja szkolenia dla właścicieli punktów handlowych ze sprzedażą napojów alkoholowych i sprzedawców.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba podjętych działań zmierzających do wszczęcia postępowania,
- liczba kontroli placówek handlowych,
- liczba szkoleń dla właścicieli sklepów i sprzedawców.

Termin realizacji

Zadania realizowane będą w ciągu całego roku 2024 i 2025.

V. PODMIOTY WSPÓLPRACUJĄCE PRZY REALIZACJI PROGRAMU

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morzeszczynie zwana dalej Komisją,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morzeszczynie zwany dalej GOPS,
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zwany dalej Zespołem Interdyscyplinarnym,
4. Urząd Gminy Morzeszczyn,
5. Szkoła Podstawowa w Morzeszczynie z Oddziałem Przedszkolnym,
6. Szkoła Podstawowa w Nowej Cerkwi,
7. Biblioteka - Ośrodek Kultury w Morzeszczynie,
8. Komisariat Policji w Gniewie,
9. Sąd Rejonowy w Tczewie,
10. Prokuratura Rejonowa w Tczewie,
11. Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Tczewie,
12. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Pelmed” w Morzeszczynie,
13. Sołectwa gminy Morzeszczyn,
14. Stowarzyszenia.

VI. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKU I ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE MORZESZCZYN NA LATA 2024 - 2025

Realizacja zadań w ramach Programu będzie realizowana przez cały dany rok kalendarzowy 2024 i 2025 ze środków własnych Gminy pochodzących z opłat wnoszonych przez przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków z opłat za zezwolenia na hurtową sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach do 300 ml. Zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

art. 18² dochody z opłat za zezwolenia wydawane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację powyższego Programu i nie mogą być przeznaczone na inne cele. Opłata wnoszona przez przedsiębiorców hurtowych za obrót alkoholem tzw. „małpki” przeznaczona jest na działania mające na celu realizację międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, w szczególności na realizację zadań wskazanych w niniejszym Programie. Środki te nie mogą być przeznaczone na zadania, które ustawowo przypisane są innym podmiotom.

VII. PLANOWANE WYDATKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROGRAMU W 2024 i 2025 r.

1. Posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, praca sekretarza komisji oraz kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
2. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniami (wyjazdy/kolonie/zajęcia pozalekcyjne).
3. Usługi psychologiczno – poradnicze dla mieszkańców gminy Morzeszczyn.
4. Koszty sądowe (wnioski o przymusowe leczenie odwykowe, odpis postanowienia w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu), koszty sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazanie zakładu leczniczego (wynagrodzenie biegłych sądowych), oraz inne koszty sądowe.
5. Programy profilaktyczne w szkołach i poza gminą Morzeszczyn dla dzieci i młodzieży (tj. warsztaty, pogadanki, spektakle, teatryki i inne programy profilaktyczne , w tym rekomendowane).
6. Zakup materiałów profilaktyczno – edukacyjnych, działania informacyjne.
7. Działania edukacyjne na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców (działania edukacyjne, dystrybucja materiałów).
8. Działania dotyczące problematyki FAS/FASD (działania edukacyjne, dystrybucja materiałów).
9. Zakup nagród w konkursach i zawodach profilaktycznych dot. przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
10. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno – edukacyjnych.
11. Szkolenia dla nauczycieli, kadry pedagogicznej, pracowników GOPS w Morzeszczynie, policji oraz innych osób pracujących i zaangażowanych w realizacji

zadań z zakresu rozwiązywanie problemów uzależnienia, w tym uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

12. Warsztaty i szkolenia z zakresu profilaktyki dla nauczycieli i rodziców uczniów.

13. Szkolenia dla właścicieli punktów handlowych ze sprzedażą napojów alkoholowych i sprzedawców.

14. Diagnoza problemów społecznych.

15. Szkolenia i delegacje dla członków komisji.

VIII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W MORZESZCZYNIE

1. Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Komisji:

a) Przewodniczącemu Komisji - za każde posiedzenie i kontrole sklepów 550 zł brutto (słownie: pięćset pięćdziesiąt złotych),

b) Zastępcy Przewodniczącego Komisji - za każde posiedzenie i kontrole sklepów 400 zł brutto (słownie: czterysta złotych),

c) Sekretarzowi Komisji – płatne co miesiąc 550 zł brutto (słownie : pięćset pięćdziesiąt złotych),

d) członkowi Komisji – za każde posiedzenie i kontrole sklepów 350 zł brutto (słownie: trzysta pięćdziesiąt złotych),

2. W przypadku nieobecności członka Komisji na posiedzeniu, kontroli sklepów nie otrzymuje on wynagrodzenia,

3. Dokumentem potwierdzającym pracę w Komisji oraz podstawę dokonania wypłaty wynagrodzenia są listy obecności podpisane przez Przewodniczącego Komisji, a w razie jego nieobecności przez Zastępcę Przewodniczącego.

4. Członkom Komisji przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową na zasadach określonych w rozporządzeniu dotyczącym zasad ustalenia oraz wysokość należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju z zastrzeżeniem, iż podróżą służbową jest wykonanie zadań przez członków Komisji określonych w Gminny Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomani w gminie Morzeszczyn na lata 2024 - 2025.

5. Delegacje podpisuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morzeszczynie lub upoważniona przez niego osoba, która jest również uprawniona do określenia środka transportu.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Zakładanym efektem realizacji programu jest ograniczanie występowania problemów związanych bezpośrednio z uzależnieniami behawioralnymi, używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, a także stworzenie wielopłaszczyznowego, spójnego systemu wsparcia oraz pomocy dla osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych problemem uzależnień oraz zwiększenie jego skuteczności poprzez:

1. Opóźnienie inicjacji alkoholowej oraz korzystania z innych substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży,
2. Podniesienie świadomości mieszkańców gminy Morzeszczyn wobec skutków nadużywania alkoholu, narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych,
3. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych,
4. Dostarczenie informacji rodzinom z problemem alkoholowym informacji o możliwościach uzyskania pomocy terapeutycznej i psychologicznej,
5. Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnienia.

X. SPOSÓB SPRAWOZDANIA

Wójt Gminy sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedłoży Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca następującego po roku, którego dotyczy raport.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Gminny program sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie z lat poprzednich. Określa on lokalne działania w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu i innych uzależnień. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców gminy Morzeszczyn, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, do osób z grupy ryzyka, do dzieci i młodzieży. Na realizację zadań są przeznaczone środki pochodzące z opłat wnoszonych przez przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków z opłat za zezwolenia na hurtową sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach do 300 ml.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Morzeszczyn na lata 2024 – 2025 jest zasadne.